

О.М. КОВАЛЬОВА
Н.А. САФАРГАЛІНА-КОРНІЛОВА
Н.М. ГЕРАСИМЧУК

Деонтологія в медицині

МЕДИЦИНА
www.medpublish.com.ua

**О.М. КОВАЛЬОВА
Н.А. САФАРГАЛІНА-КОРНІЛОВА
Н.М. ГЕРАСИМЧУК**

Деонтологія в медицині

ПІДРУЧНИК

Друге видання, виправлене

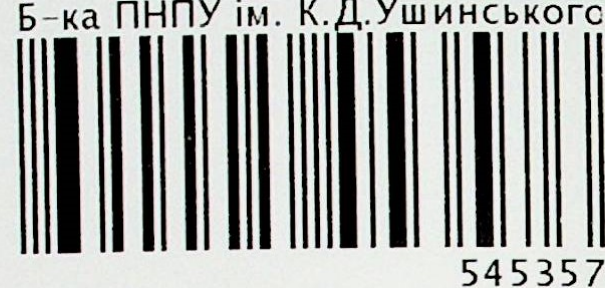
РЕКОМЕНДОВАНО

**Міністерством охорони здоров'я України як підручник
для студентів вищих навчальних закладів — медичних
університетів, інститутів й академій**

Київ

**ВСВ «Медицина»
2018**

УДК 614.253(075.8)
ББК 51.1 (2) 2я7
К56

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як підручник для студентів вищих навчальних закладів — медичних
університетів, інститутів й академій
(лист № 23-01-8/112 від 11.06.2012)*

Рецензенти:

В.В. Ніконов — завідувач кафедри медицини невідкладних станів та медицини катастроф Харківської медичної академії післядипломної освіти, д-р мед. наук, професор;

Ю.С. Рудик — завідувач відділу клінічної фармакології та фармакогенетики неінфекційних захворювань ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України», д-р мед. наук, ст. наук. співробітник

545357

Ковальова О.М.

К56 Деонтологія в медицині : підручник / О.М. Ковальова, Н.А. Сафаргаліна-Корнілова, Н.М. Герасимчук. — 2-е вид., випр. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 240 с.
ISBN 978-617-505-648-6

Підручник присвячено актуальним питанням медичної деонтології відповідно до навчальної програми «Деонтологія в медицині». У підручнику розглянуті питання медичної етики і деонтології, правового забезпечення професійної діяльності лікаря в сучасному суспільстві; основні моделі взаємовідносин у системі лікар—хворий; питання ятрогенії, лікарської помилки, їх причини та профілактика; лікарська таємниця, правові документи, що гарантують дотримання лікарської таємниці в Україні та світі; деонтологічні аспекти захисту права пацієнтів на життя і смерть; особливості деонтологічних підходів в онкології, психіатрії, геронтології, педіатрії; деонтологічні аспекти взаємовідносин лікаря з ВІЛ-інфікованим пацієнтом і пацієнтом, хворим на СНІД. Висвітлені етичні питання трансплантології, евтаназії, медичної генетики, сучасних репродуктивних технологій.

Для студентів вищих навчальних закладів — медичних університетів, інститутів й академій, лікарів, біологів, фармакологів.

УДК 614.253(075.8)
ББК 51.1 (2) 2я7

© О.М. Ковальова,
Н.А. Сафаргаліна-Корнілова,
Н.М. Герасимчук, 2015, 2018
© ВСВ «Медицина», оформлен-
ня, 2018

ISBN 978-617-505-648-6

Зміст

Вступ.....	4
ТЕМА 1. Медична етика, деонтологія, їх визначення, статус і право.....	6
ТЕМА 2. Правове забезпечення професійної діяльності лікаря у сучасному суспільстві.....	12
ТЕМА 3. Етапи становлення медичної деонтології в різні епохи розвитку суспільства.....	24
ТЕМА 4. Клятва Гіппократа та її подальші модифікації.....	33
ТЕМА 5. Основні моделі взаємовідносин у системі лікар—хворий.....	39
ТЕМА 6. Ятрогенія: основні причини, наслідки і профілактика.....	49
ТЕМА 7. Моральні та правові аспекти лікарської таємниці.....	56
ТЕМА 8. Лікарські помилки та правова відповідальність лікаря.....	74
ТЕМА 9. Біомедична етика: основні теоретичні та прикладні аспекти у сучасному суспільстві.....	83
ТЕМА 10. Проблеми життя у медичній етиці та деонтології.....	98
ТЕМА 11. Проблеми смерті у медичній етиці та деонтології.....	125
ТЕМА 12. Проблеми деонтології та лікарської етики в медичних колективах. Деонтологічні проблеми проведення наукових досліджень.....	144
ТЕМА 13. Проблеми деонтології та лікарської етики в різних царинах професійної діяльності лікаря.....	152
ТЕМА 14. Деонтологічні аспекти взаємовідносин лікаря з ВІЛ-інфікованим і хворим на СНІД пацієнтом.....	167
Додатки.....	204
Предметний покажчик.....	232
Іменний покажчик.....	235
Предметний покажчик основних правових документів.....	236
Список літератури.....	239